YAB206U - YAŞLI BAKIMI İLKE VE UYGULAMALARI
Dönem Sonu Deneme Sınavı

1) Aşağıdakilerden hangisi temas eden iki cisim (oturulan sandalye, giyilen giysiler, sıcak çay bardağına dokunma vb.) arasında ısı aktarılmasına verilen isimdir?

A) Radyasyon
B) Kondüksiyon
C) Konveksiyon
D) Evoporasyon
E) Aspirasyon

Çözüm : Kondüksiyon (İletim): Temas eden iki cisim (oturulan sandalye, giyilen giysiler, sıcak çay bardağına dokunma vb.) arasında ısı aktarılmasıdır. Bu yolla ısı kaybı fazla değildir. Elimize aldığımız bir cisim soğuk ise ısı aktarımı elimizden cisme doğru olmaktadır. Bu şekilde cisim ile el arasında, sıcaklık eşit olana kadar ısı aktarımı devam eder. Yüksek vücut sıcaklığında ılık banyolarla bu yolla ısı kaybı sağlanabilir. Vücut sıcaklığı suya iletilmiş olur.
Doğru cevap B şıkkıdır.

2)

Bazı ilaçların sadece belirli bir vücut bölgesine ya da cilt üzerine uygulanmasına ne ad verilir?

A) Kulak delinmesi
B) İğne yapılması
C) Yara bandı koyma
D) Topikal ilaç uygulaması
E) Tampon yapma

Çözüm : Topikal ilaç uygulaması, Bazı ilaçların sadece belirli bir vücut bölgesine ya da cilt üzerine uygulanmasına denir. Doğru cevap D'dir.
Doğru cevap D şıkkıdır.

3) Aşağıdakilerden hangisi, hastanın kesin öldüğüne karar verildikten sonra yapılması gereken işlemlerden biri yanlıştır?

A) Eller yıkanır ve eldiven giyilir.
B) Takma dişleri varsa, başın üstünden gazlı bezle bağlanır.
C) Bulaşıcı hastalığı varsa koruyucu giysiler giyilir.
D) Oda kapısı kapatılır.
E) Hasta odası boşaltılır.

Çözüm : Hastanın kesin öldüğüne karar verildikten sonra yapılması gereken işlemler aşağıda belirtilmiştir:

• Hasta odası boşaltılır.

• Oda kapısı kapatılır.

• Odada başka hastalar varsa bir paravan çekilir. Diğer hastalar soru sorabilir, sağlık personeli güvenilir ve gerçek cevaplar vererek gerektiğinde bu hastalara destek olur.

• Gerekli malzemeler hazırlanır.

• Eller yıkanır ve eldiven giyilir.

• Bulaşıcı hastalığı varsa koruyucu giysiler giyilir.

• Ölünün giysileri çıkartılır.

• Ölünün üzerinde bulunan ziynet eşyaları çıkartılır varsa diğer eşyalarıyla birlikte kayıt altına alınarak güvenli bir yere konur ya da ailesine teslim edilir.

• Ölünün kol ve bacakları düz şekilde birleştirilir.

• Takma dişleri varsa çıkartılır ağız bakımı verilir.

• Ölünün gözleri açıksa sıvazlanarak kapatılır.

• Otopsi gerekmiyorsa varsa sondalar drenler ve İV setler çıkarılır.

• Ölünün vücudun da kan lekesi, akıntısı varsa temizlenir.

• Açık yarası varsa petle kapatılır.

• Çene açıksa kapatılır ve başın üstünden gazlı bezle bağlanır.

• Ayak başparmakları gazlı bezle birbirine bağlanır.

• Ölünün kimlik bilgilerinin olduğu bir kart, ayağına ya da koluna takılır.

• Tüm bedeni bir örtü ile örtülür ve ceset torbasına konur. Ceset torbasının dışı etiketlenir. Ölü raporu düzenlenerek morg görevlisine teslim edilir.
Doğru cevap B şıkkıdır.

4) I. Basınç

II. Nem

III. Hareket yok

Yukarıdakilerden hangileri, bası yarası oluşma süreçlerindendir?

A) I. ve III.
B) I. ve II.
C) Yalnız III.
D) I. , II. , III.
E) II. ve III.

Çözüm : Bası yarası oluşma süreci;

Basınç + Nem + Hareket yok = BASI YARASI
Doğru cevap D şıkkıdır.

5) Bağışıklığın güçlenmesine yardımcı olan ve unutkanlığa karşı koruyucu özelliği bulunan vitamin/mineral hangisidir?

A) Kalsiyum
B) B6 vitamini
C) C vitamini
D) Çinko
E) Bakır

Çözüm : Çinkonun yararı bağışıklığın güçlenmesi, hastalıklara karşı oluşan dirence yardımcı olması ve unutkanlığa karşı koruyucu özelliği bulunmasıdır. (Tablo 2.4) Doğru cevap D'dir.
Doğru cevap D şıkkıdır.

6) Aşağıdakilerden hangisi suyun görevlerinden biri **değildir**?

A) Besinlerin sindirimi, emilimi, taşınması

B) Hücre, doku ve organların çalışması

C) Kronik hastalıkların seyrinin değişmesini sağlamak
D) Vücut ısısının düzenlenmesi

E) Cildin gerginliğini ve parlaklığını sağlama

Çözüm : **Suyun görevleri;**
• Besinlerin sindirimi, emilimi, taşınması
• Hücre, doku ve organların çalışması
• Vücut ısısının düzenlenmesi
• Eklemlerin kayganlığının sağlanması
• Zararlı atık maddelerin vücuttan atılması
• Cildin gerginliğini ve parlaklığını sağlama. Doğru cevap "C" dir.
Doğru cevap C şıkkıdır.

7)

Yaşlıda hijyen uygulamalarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A)

Yaşlanan bireyin var olan sağlık sorunları, kronik hastalıklarının varlığı, bilişsel veya fiziksel engellilik durumuna göre zaman zaman veya sürekli kişisel hijyen gereksinimlerinin karşılanmasında bir başkasının yardımına ihtiyaç duyması söz konusu olabilir.

B)

Hastalık, engellilik veya yaşlılık durumlarında öz bakım ihtiyaçlarının karşılanması için bireye yardım etmek, sağlığını sürdürülmesi için tıbbi bakımın temel parçalarından biridir.

C)

Kişisel hijyen gereksinimlerinin karşılanmasında başka birinin yardımına ihtiyaç duyulması bireyler için çoğu zaman rahatsız edici olabilir. Bu rahatsızlık duygusu başka birine bağımlı olma ve utanma duygusundan kaynaklanmaktadır. Bu nedenle bireyler var olan ve karşılanmayan hijyen gereksinimi ile ilgili fiziksel ve psikolojik rahatsızlık duyarlar.

D)

Bireyin günlük hijyen gereksinimi belirlenmeli ve doğru bir yaklaşımla bu gereksinimler karşılanmalıdır. Hijyen gereksinimleri karşılanırken her bireyin kendine özgü olduğu unutulmamalıdır. Böylece bireylerin kişisel hijyen uygulamalarını sürdürme alışkanlığı farklı olabilir.

E) Herpsi

Çözüm :

Yaşlıda hijyen uygulamalarıyla ilgili A, B, C, D şıklarının hepsi doğrudur?

Doğru cevap E şıkkıdır.

8) Taşipne, hiperpne, hipopne, apne, dispne ve ödem gibi belirtiler terminal dönmede görülen hangi sistemle ilgilidir?

A)

Gastrointestinal Sistem

B)

Üriner Sistem

C)

Dolaşım Sistem

D)

Solunum Sistemi

E)

Sinir Sistemi

Çözüm :

Solunum Sistemi Taşipne, hiperpne, hipopne, apne, dispne, ödem

Doğru cevap D şıkkıdır.

9) Ölüm, insan hayatının her döneminde farklı algılanır ve ölüme karşı tepkiler farklıdır. Aşağıdakilerden hangisi 65 yaş sonrası dönemde; bireyin ölüm kavramı hakkındaki algı ve tepkilerinden birisi değildir?

A) Ölüm kavramı uyku ve ayrılık gibi algılanır
B) Birey uzamış hastalıktan korkar
C) Birçok kez ölümle karşı karşıya gelir
D) Ölümü birçok şeyin anlamı olarak görür
E) Kişiler ölümü aile bireylerine kavuşma olarak görür

Çözüm : Ölüm, insan hayatının her döneminde farklı algılanır ve ölüme karşı tepkiler farklıdır. 65 yaş sonrası dönemde; birey uzamış hastalıktan korkar. Birçok kez ölümle karşı karşıya gelir. Ölümü birçok şeyin anlamı olarak görür. Kişiler ölümü aile bireylerine kavuşma olarak görür
Doğru cevap A şıkkıdır.

10)

Aşağıdakilerden hangisi üriner sistem enfeksiyonlarında bakım girişimlerinden biridir?

A) İdrar çıkışını saatte 30 ml üzerine çıkarma
B) Her 2-3 saatte bir idrarı tamamen boşaltma
C) Günlük yeterli sıvı alma
D) İdrar çıkışını saatte 30 ml üzerine çıkarma
E) Perineye sıcak uygulama

Çözüm : Perineye sıcak uygulama üriner sistem enfeksiyonlarında bakım girişimlerinden biridir.

Doğru cevap E'dir.
Doğru cevap E şıkkıdır.

11) **Aşağıdakilerden hangisi Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'na göre yaşlılığın temel ilkelerinden değildir?**

A) Bağımsızlık
B) Katılım
C) Bakım
D) Eğlence
E) İtibar

Çözüm : Eğlence
Doğru cevap D şıkkıdır.

12) İlaçlarla ilgili herhangi bir zehirlenme durumu söz konusu ise aranması gereken Zehir Danışma Merkezinin numarası aşağıdakilerden hangisidir?

A) 112
B) 155
C) 154
D) 114
E) 111

Çözüm : İlaçlarla ilgili herhangi bir zehirlenme durumu söz konusu ise Zehir Danışma Merkezi "114" ü arayınız. Doğru cevap D'dir.
Doğru cevap D şıkkıdır.

13) Yaşlıların ilaç kullanımıyla ilgili verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) Yaşlanan organizmadaki değişiklikler kullanılan ilaçların etkisini değiştirebilmektedir.
B) Yaşlılara çok çeşitli gruptan ilaç reçete edilmektedir.
C) Yaşla birlikte değişen fonksiyonlar içerisinde ilaç etkisini değiştiren en önemli faktör vücutta kas/yağ/su oranlarının değişmesidir.
D) Yaşlıların kullandıkları ilaç grupları birbirleriyle ve diğer ilaçlarla, besinlerle ve içeceklerle etkileşime girebilir.
E) Yaşlanma ile birlikte karaciğer kitlesi, kan akımı ve fonksiyonlarının azalmasına bağlı olarak ilaçların metabolizması değişebilir.

Çözüm : Yaşla birlikte değişen fonksiyonlar içerisinde ilaç etkisini değiştiren en önemli faktör böbreklerden atılımdır. Doğru cevap C'dir.
Doğru cevap C şıkkıdır.

14) Bilinci yerinde olmayan, hareketsiz ve yatağa bağımlı yaşlılarda yatak içinde ayağın basınca maruz kalan noktalarında oluşabilen basınç yaraları genellikle ayağın neresinde oluşur?

A) Topuk bölgesinde
B) Üstünde
C) Tabanda
D) Parmaklarda
E) Tırnaklarda

Çözüm : Bilinci yerinde olmayan, hareketsiz ve yatağa bağımlı yaşlılarda yatak içinde ayağın basınca maruz kalan noktalarında basınç yaraları açılabilir. Ayaktaki basınç yaraları genellikle topuk bölgesinde ve ayağın dış yan kısmındadır.
Doğru cevap A şıkkıdır.

15)

Aşağıdakilerden hangisi/hangileri bası yarasına neden olabilecek yaşlı dışındaki faktörlerdendir?

I. Yırtılma
II. Risk skoru
III. Bası

A) I. ve III.
B) I., II. ve III.
C) I. ve II.
D) II. ve III.
E) Sadece III.

Çözüm : Bası yarasına neden olabilecek yaşlı dışındaki faktörler; bası, yırtılma, sürtünme, sıcaklık ve nemdir.
Doğru cevap A şıkkıdır.

16)

Tüm yaşam fonksiyonlarının iki merkezi olan kalp ve beynin işlevlerinin geri dönüşümsüz olarak son bulması olayı olarak tanımlanan kavram aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ölüm
B) İnme
C) Felç
D) Dalgınlık
E) Kalp krizi

Çözüm :

Tıbbi açıdan .lümün en basit tanımı; tüm yaşam fonksiyonlarının iki merkezi olan kalp ve beynin işlevlerinin geri dönüşümsüz olarak son bulması olayıdır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

Doğru cevap A şıkkıdır.

17) İdrarın böbrek pelvisine boşalmasını sağlayan kanallar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Korteks renalis
B) Medulla renalis
C) Sinüs renalis
D) Medulla spinalis
E) Pelvis renalis

Çözüm :

Medulla renalis: Korteksin altında yer alan bu bölümde idrarın böbrek pelvisine boşalmasını sağlayan kanallar bulunur. Çizgi görünümlü piramitler şeklindeki bu kanallar papilla renalis olarak adlandırılır. Bunlar kaliks renalis adı verilen oluşumlara açılır. Doğru cevap B'dir.

Doğru cevap B şıkkıdır.

18) İdrarı böbreklerden idrar kesesine taşıyan yapılara ne ad verilir?

A) Prospat
B) Böbrek
C) Üreter
D) Mesane
E) Üretra

Çözüm : Üreterler idrarı böbreklerden idrar kesesine taşıyan yapılardır. Doğru cevap C'dir.
Doğru cevap C şıkkıdır.

19) Şokta nabız özelliklerinin değerlendirilmesinde kullanılan arte aşağıdakilerden hangisidir?

A) Temporal arter
B) Karotis arter
C) Femoral arter
D) Radial arter
E) Brakial arter

Çözüm : Femoral arter (kasık çukuru); kardiyak arrest ya da şokta nabız özelliklerinin değerlendirilmesinde, bacakta kan dolaşımının değerlendirilmesinde kullanılır. Doğru cevap C'dir.
Doğru cevap C şıkkıdır.

20)

I. Temporal arter
II. Brakial arter
III. Femoral arter
IV. Karotis arter

Yukarıdakilerden hangileri nabzın sayımı için kullanılabilir?

A)

I ve II

B)

I ve III

C)

II ve IV

D)

I, II ve III

E) I, II, III ve IV

Çözüm :

Temporal arter (şakak bölgesi); genellikle çocuklarda nabız değerlendirilmesinde kul- lanılanılır. Karotis arter (Şah damarı); diğer bölgelerden nabız alınamadığında, şok ve kardiak arrestte ölçüm için en uygun arterdir. Kalbe yakınlığı ve büyük bir damar olduğu için diğerlerine göre atımlar daha güçlü ve dolgundur. Brakial arter (dirsek ön çukuru); alt kol bölgesindeki dolaşımın değerlendirildiği ve kan basıncının ölçülmesi sırasında steteskobun yerleştirildiği arterdir. Radial arter (el bilek içi); nabız özelliklerinin en kolay belirlendiği ve nabız sayımı için en sık kullanılan arterdir. Femoral arter (kasık çukuru); kardiyak arrest ya da şokta nabız özelliklerinin değerlendirilmesinde, bacakta kan dolaşımının değerlendirilmesinde kullanılır.

Doğru cevap E şıkkıdır.